

21 Octombrie 2016

Comunicat de presă

Referitor la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și de modificare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu. (L420/2016)

Micșorarea taxei penalizatoare este doar un prim pas spre o soluție reală în problema colectării și reciclării deșeurilor de ambalaje.

Este sarcina Ministerului Mediului să elaboreze un plan coerent și fezabil, care să reseteze sistemul actual și să stabilească obligațiile tuturor părților implicate în gestionarea deșeurilor municipale, inclusiv a deșeurilor de ambalaje generate în gospodăriile populației.

Federația Patronatelor din Industria Alimentară (ROMALIMENTA), Federația Națională PRO AGRO, Asociația Română pentru Ambalaje și Mediu (ARAM), Asociația Națională pentru Băuturi Răcoritoare (ANBR), Asociația Berarii României (BR), Patronatul Apelor Minerale (Apemin), Confederația Patronală UNIUNEA PATRONATELOR DIN ROMÂNIA (BUSINESSROMÂNIA), Confederația Națională A Patronatului Român (CNPR), Asociația Marilor Rețele Comerciale din România (AMRCR), Asociația Națională a Comercianților Mici și Mijlocii din România (ANCMR), Asociația Companiilor de Distribuție de Bunuri din România (ACDBR), Asociația Română a Magazinelor Online (ARMO), Organizația RO-FISH, Asociația Operatorilor din Agricultură Ecologică (BIO ROMANIA), Asociația Producătorilor și Distribuitorilor de Chimicale din România (APDCR), Federația Patronală din Industria Materialelor de Construcții (PATROMAT), Patronatul Zahărului din România și Patronatul Planta Romanica,

au susținut și au sprijinit încă de la început crearea și dezvoltarea la nivel național a unui sistem de gestionare a deșeurilor de ambalaje bazat pe principiul „răspunderii producătorului” care este adoptat cu succes în majoritatea țărilor membre ale Uniunii Europene, iar acesta s-a dovedit pe parcursul anilor capabil să obțină rezultate care să permită respectarea obligațiilor asumate de România la aderarea la Uniunea Europeană.

Cu toate acestea, lipsa infrastructurii corespunzătoare de gestionare a deșeurilor, mai ales pentru asigurarea colectării separate a acestora, va conduce la situația ca România să nu-și respecte angajamentele în acest domeniu, asumate prin aderarea la UE și să fie declanșată o procedură de infringement iar aceasta situație este imputabilă Ministerului Mediului care are o responsabilitate directă pentru că nu și-a îndeplinit rolul de a elabora, implementa și controla îndeplinirea măsurilor de politici de mediu la nivelul municipalităților.

Sistemul de gestionare a deșeurilor de ambalaje, transpus în legislația națională, preconiza generalizarea implementării colectării separate a deșeurilor din gospodăriile populației până în anul 2007. În realitate, pentru că Ministerul Mediului nu și-a îndeplinit rolul ce îi revine, colectarea separată a deșeurilor municipale este și în 2016 tot în faza de deziderat.

Fără o colectare separată funcțională, în condițiile în care 60% din deșeurile de ambalaje sunt generate în gospodării, producătorii și importatorii de bunuri ambalate nu pot realiza țintele de reciclare, deși au aderat

aproape în totalitate la sistemul național de gestionare a deșeurilor de ambalaje creat, reglementat și controlat de Statul Roman, și plătesc pentru reciclarea întregii cantități de deșeuri de ambalaje pe care le introduc pe piața națională.

În același timp, și mai alarmant este că în acest moment aceștia sunt nevoiți să plătească la sfârșitul anului și contribuția penalizatoare la Fondul pentru Mediu deși nerealizarea obiectivelor nu le este imputabilă.

Starea sistemului de gestionare a deșeurilor de ambalaje are un impact negativ asupra economiei țării și asupra funcționării pieței libere. În contextul economic de astăzi, mii de agenți economici din domenii precum industria alimentară și serviciile conexe, agricultură, bunuri de larg consum, comerț, construcții, farmaceutic, energie etc. vor fi din nou în situația de a plăti penalizarea de 2 lei/kg stabilită arbitrar.

Costurile pe care le poate genera blocarea sistemului de gestionare a deșeurilor de ambalaje se ridică la peste 700.000 euro pe zi pentru operatorii economici români, producători și importatori de bunuri ambalate.

Luna ianuarie 2016, când producătorii și importatorii de bunuri ambalate au fost nevoiți să achite contribuția de 2RON/kg pentru deșeurile de ambalaje nevalorificate la nivelul obiectivelor pentru anul 2015, deși suportaseră deja costurile de gestionare prin tarifele achitate Organismelor de Transfer Responsabilitate, a "adus" în bugetul AFM aproape 60 de milioane de euro. Cu toate acestea, niciun leu din acești bani nu a fost folosit pentru colectarea și reciclarea unor cantități suplimentare de deșeuri de ambalaje.

Situația se anunță dramatică pentru 2016, întrucât sistemul este complet disfuncțional, iar țintele sunt departe de a fi atinse din cauza lipsei infrastructurii necesare colectării selective și a cărei dezvoltare nu ține direct de producători.

Deși Ministerul Mediului a avut la dispoziție mai bine de 12 luni pentru a găsi o soluție funcțională care să scoată din blocaj sistemul de gestionare a ambalajelor, a ales să mențină exclusiv în sarcina operatorilor economici această responsabilitate, ceea ce, pe fondul inexistenței unor cantități suficiente de deșeuri de ambalaje colectate separat de la populație, a condus la costuri de 10 ori mai mari în 2016 față de anul trecut, fără ca obiectivele să fie îndeplinite.

Păstrarea nivelului actual al contribuției, nu asigură o mai bună colectare a deșeurilor de ambalaje, ci posibilitatea pentru „deținătorii” de deșeuri (colectorii și reciclatorii), de a solicita și încasa de la producătorii și importatorii de bunuri ambalate mult mai mulți bani pentru aceeași activitate precum cea din anii precedenți.

La nivelul actual, impactul contribuției penalizatoare este estimat la 0,40-0,50 Lei/unitate de produs, în cazul conservelor de fructe și legume, a vinurilor, apei, sucurilor ambalate în borcane și butelii de sticlă cu capacitatea de 700-750 ml, iar impactul este similar și altor categorii de produse.

Prin urmare, producătorii sunt confrunțați cu o escaladare fără precedent a costurilor și cu perspectiva creșterii acestora prin impactul contribuției penalizatoare. Dacă soluțiile vor întârzia să apară, aceștia își văd afectată grav baza economică, până în punctul în care însăși existența lor ca agenți economici viabili este pusă sub semnul întrebării, periclitând zeci de mii de locuri de muncă și generând riscuri de escaladare a prețurilor în întreaga economie.

Suntem la curent cu interesul colectorilor și reciclătorilor de a menține nivelul contribuției pentru a încasa tarife de zece ori mai mari pentru aceeași marfă, și tocmai de aceea considerăm incalificabilă atitudinea Ministerului Mediului care se alătură acestora și mimează acțiunea, dar nu a făcut efectiv nimic în acest an pentru deblocarea sistemului, așteptând ca doar producătorii să fie cei care suportă nota de plată pentru deficiențe sistemice aflate în directă sa responsabilitate de gestionare.

Situația actuală se datorează lipsei de implicare a autorităților cu atribuții în domeniu în vederea creării mecanismelor necesare pentru colectarea separată de la populație a deșeurilor reciclabile - inclusiv a celor de ambalaje - precum și lipsei acțiunilor de control pentru impunerea respectării legii la nivelul autorităților.

Lipsa de deseuri de ambalaje colectate a creat o piață dezechilibrată, cu prețuri nerealiste și nejustificate, aflate în continuă creștere până la limita corespunzătoare penalității la Fondul pentru Mediu.

De aceea considerăm corectă și susținem abordarea din comisiile de specialitate din Senat de reșezare a taxei la o valoare justă care să aibă la baza costurile reale de gestionare a deșeurilor municipale aprobate pentru operatorii de salubritate, singurii abilitați prin lege să presteze acest serviciu.

În susținerea abordării propuse prin inițiativa legislativă vin și propunerile prezentate în data de 28 iulie 2016 în cadrul proiectului Jaspers „*Evaluarea impactului diferitelor instrumente economice asupra cantității de deseuri reciclate/recuperate și deviate de la eliminare prin depozitare*”, finanțat de Comisia Europeană pentru a sprijini România în depășirea condiționalităților ex-ante pentru accesarea fondurilor europene. Acest proiect prevede diminuarea valorii actuale a contribuției la Fondul de Mediu ținând cont de costurile reale de gestionare a deșeurilor municipale, întrucât e de natura a produce disfuncționalități și derapaje economice majore și eliminarea completă a contribuției din anul 2018, dată la care întregul sistem de gestionare a deșeurilor municipale trebuie resetată. Proiectul fost finanțat de Comisia Europeana tocmai pentru a veni în sprijinul autorităților de mediu din România care s-au dovedit incapabile să prezinte un plan național și instrumentele economice de implementare ale acestuia pentru a fi în măsură să acceseze fondurile europene din exercițiul bugetar 2014 -2020. În cazul în care rezultatele acestui studiu nu sunt luate în considerare, România riscă să piardă fondurile europene alocate în domeniul gestionării deșeurilor.

Producătorii își exprimă voința de a își asuma, în continuare, partea de răspundere ce le revine pentru colectarea și reciclarea deșeurilor de ambalaje și totala disponibilitate de a sprijini angajamentul României pentru îndeplinirea țintelor de reciclare și valorificare la nivel național.

În acest sens, producătorii sunt gata să acopere toate costurile reale ce le revin din colectarea deșeurilor de ambalaje municipale și solicită urgentarea găsirii unei soluții reale pentru aceasta criză ce afectează întreg sectorul de afaceri din România. Cerem autorităților responsabile să se angajeze, de urgență, într-un dialog real și constructiv pentru resetarea sistemului prin modificarea actelor normative care reglementează acest domeniu astfel încât banii plătiți de producători să fie direcționați pentru plata efectivă a părții din serviciul de salubritate corespunzătoare deșeurilor de ambalaje colectate separat și încredințarea lor către instalațiile de reciclare sau valorificare energetică, în scopul atingerii țintelor de recuperare și reciclare.

###